

incitament til at være på arbejdsmarkedet enten helt eller delvis eller på fleksibel tid frem for på passiv forsørgelse. Det var også et udtryk, der kom frem i forhold til lønmodtager-siden.

Så vi står faktisk i en situation nu, hvor der er bred enighed om, at der skal være et mere rummeligt og mere ansvarligt arbejdsmarked, og dér synes jeg også, vi er nødsaget til at påtage os det ansvar at fjerne de barrierer – måske ikke alene reelle barrierer, men også psykologiske barrierer – for, at folk faktisk også bevæger sig hen til de job, hvor de har mulighed for at tjene til i hvert fald en delvis forsørgelse.

Det er i den ånd, jeg godt vil bede partierne om at se det her forslag, altså en lille justering i forhold til fleksjob, som er blevet vedtaget med et meget stort flertal i Folketinget, og så altså også en fjernelse af en lille barriere, der kan bestå i, at man dumper ned i et hul mellem to fleksjob i relation til sin seniorperiode, altså når man er over 60 år.

Jeg vil foretrække at lade være med at konkludere nu, hvor stort eller hvor lille flertallet er. Jeg kan i hvert fald konstatere, at der er et flertal for forslaget, men jeg ville egentlig godt appellere til partierne bredere om at komme med i den diskussion, der skaber grundlaget for det rummelige arbejdsmarked.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om en arbejdsmarkeds- og seniorpolitik for mennesker over 50 år.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 6/11 97).

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Som tidligere meddelt udgår denne sag af dagsordenen for mødet i dag.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 74: Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. (Visse tilskud og kommunal elevstøtte på kurser på ungdomshøjskoler).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).
(Fremsat 14/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Kernen i dette lovforslag er, at vi sikrer en ligestilling, for så vidt angår den kommunale elevstøtte, mellem efterskoler og de tre ungdomshøjskoler, der findes her i landet, når de optager unge, inden de er fyldt 18 år.

Vi sikrer med dette forslag, at kommunerne i det kommende skoleår skal betale elevstøtte til unge, når de er optaget på en ungdomshøjskole, inden de er fyldt 18 år. I den socialdemokratiske gruppe er vi enige om, at sådan skal det være, og derfor kan vi støtte lovforslaget.

Jeg skal i øvrigt også sige på vegne af den radikale folketingsgruppe, at man fra dette partis side kan støtte forslaget.

Else Winther Andersen (V):

Ved ændring af loven om højskoler, efterskoler og husholdningsskoler m.v. i foråret/sommeren 1996 gik det utilsigtet ud over ungdomshøjskolerne, sådan at elever under 18 år ikke længere kunne modtage kommunale tilskud.

Den skævhed vil Venstre da gerne være med til at rette op på, sådan at disse skoler kan få samme vilkår, som efterskolerne har. Dermed være sagt, at Venstre kan tiltræde dette lovforslag med de ting, der også ligger i det.

Frank Dahlgard (KF):

Dette lovforslag er Det Konservative Folkeparti velvilligt stemt over for.

Det ser ud til, at der er sket noget uhensigtsmæssigt, nemlig at de unge fra 16½ til 19 år på ungdomshøjskolerne er kommet i en klemme derved, at det kommunale tilskud til elevstøtten er faldet væk, hvorfor de skal betale – hvis jeg forstod det rigtigt – op imod 10.000 kr. mere end ellers for sådan et kursus på 35 uger.

Det virker urimeligt på os. Jeg kunne måske spørge, hvorfor man ikke kunne have fanget den her, skal vi sige utilsigtede konkurrencefor-skel på forhånd, så man havde undgået det her. Men det virker på os, som om det er en urime-lighed, som vi skal have rettet op på, og jeg kan forstå, at der endnu ikke er sket afkortning i bloktilskuddene fra staten til kommunerne, således at de 2,7 mio. kr., det her vil koste eks-tra, kan klares inden for den ramme.

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg skal på Fremskridtspartiets vegne ikke sige mange ord til det her forslag, men bare, at vi naturligvis støtter forslaget. Der skal være reel, fair konkurrence, og vi har også været med i det tidligere forslag omkring det her, så vi støt-ter det 100 pct.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, skal jeg fremføre Enhedslistens synspunkter vedrø-rende det fremsatte lovforslag.

Enhedslisten kan støtte lovforslaget, der lige-stiller ungdomshøjskolerne og efterskolerne med hensyn til elevernes ret til obligatorisk kommunal elevstøtte til nedsættelse af elev-betalingen.

Men fra Enhedslistens side vil vi gerne knytte nogle bemærkninger til lovforslaget. I foråret 1996 vedtog Folketinget den lov, der her fore-slås ændret. Lovforslaget, L 219, ændrede en række forhold vedrørende de frie skolers for-hold. Ser man tilbage i udvalgsrapporterne fra foråret 1996, ligger der en henvendelse fra 25 højskoler, der så mindeligt bad Folketinget om at tage sig tid til en grundig og seriøs behand-ling af lovrevisionen.

Sådan gik det som bekendt ikke. I stedet blev lovbehandlingen i foråret 1996 præget af et sandt Tvindhysteri.

Et af de aspekter, der åbenbart ikke blev belyst ordentligt, er samspilsproblemerne mel-lem støtteforholdene, når det gælder ungdoms-højskolerne på den ene side og efterskolerne på den anden side. Derfor har regeringen nu behov for at lappe på lovsjuskeriet.

Som sagt vil vi gerne medvirke til, at proble-merne for ungdomshøjskolerne bliver løst. I Enhedslisten ser vi samtidig frem til, at ministe-ren tager fat på at rette op på de langt alvor-ligere fejl, der blev begået det forår, da Tvind-hysteriet hærgede Folketinget.

Addi Andersen (CD):

I CD mener vi, det er i orden, at unge menne-sker, der gerne vil tage et ophold på en ung-domshøjskole, ikke stilles ringere end deres kammerater, der f.eks. vælger en efterskole eller en husholdningsskole. Den merudgift, der er forbundet med det, er meget begrænset, og for kommunerne betyder det ikke noget, når de kompenseres over bloktilskuddet.

Resten af forslaget vedrører bemyndigelser til ministeren, og jeg kan ikke sige, at CD har de store problemer med dem.

Forslaget medfører bl.a., at beløbet, som sta-ten betaler til nedsættelse af elevbetalingen ved folkehøjskolerne, kan udbetales som forskud. Det er der både fordele og ulemper ved, for det må i hvert fald i teorien kunne betyde en risiko for, at nogen kan komme til at stå i en gæld til statskassen, som det kan blive problematisk at betale tilbage. Det må vi se på i udvalget, men CD er positiv over for lovforslaget.

Poul Nødgaard (DF):

I Dansk Folkeparti har vi også set på det her forslag, og som vi læser det, er det noget med, at de, der er på ungdomshøjskolerne, og som er under 18 år, kommer i klemme økonomisk, og det kan vi ikke være tjent med. Så det er udmærket, at der bliver rettet op på det, så de bliver sidestillet med efterskoleeleverne.

Men det, jeg godt vil spørge ministeren om, er: Der står i det lille bilag, der ligger ved lov-forslaget, at de merudgifter, kommunerne får ved det her forslag, bliver kompenseret over det såkaldte bloktilskud. Nu ved jeg godt, at undervisningsministeren ikke er indenrigsmini-ster, men jeg kunne godt tænke mig at spørge: Når nu man i en kommune som f.eks. min egen, Ringsted, ser, at beløbet for bloktilskud var så og så meget i 1998, kan man så se præcis, at der bliver lagt et ganske bestemt beløb ovenpå, og bliver det fordelt efter antallet af elever i en bestemt kategori, osv.? Jeg synes nok, det kun-ne være spændende at se.

I øvrigt kan jeg sige til ministeren – det er så stadig væk ikke hans bord – at der vist ikke er et eneste byrådsmedlem i Danmark og sikkert

heller ikke indenrigsministeren, men måske nogle enkelte embedsmænd, der kan forklare, hvordan hele det bloktilskudssystem er skruet sammen. For jeg kunne jo godt lide at få en nøjagtig liste over, hvordan man i min kommune kommer til 96,8 mio. kr. Jeg har ikke kunnet få nogen forklaring til dato, og jeg tror heller aldrig, jeg får den. Så det er måske edb-maskinerne, der står og finder ud af, hvor store beløbene skal være.

Men her er der altså tale om, at man tilsyneladende lægger noget ovenpå, og det må vi jo så erklære os tilfreds med.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg takker for den meget velvillige behandling, som samtlige Folketingets partier har givet dette lovforslag. Det kunne tyde på, at det kan få en hurtig gang igennem Folketinget.

Med hensyn til hr. Poul Nødgaards spørgsmål om bloktilskudsordningens virkninger fører det vist for vidt under dette lovforslag at give en nærmere redegørelse for det. Jeg kunne muligvis komme i den vanskelighed, som mange andre gør, når man i detaljen skal forklare, hvordan hele bloktilskudssystemet virker.

Det er jo en kendt sag – og det gælder også i denne sammenhæng – at når der er en mellemregning mellem kommunerne og staten, indgår den i det, vi ved den årlige forhandling kalder den samlede store pulje, og det er svært at genkende beløbene, når man ser dem udbetalt til kommunerne. Men der er i hvert fald indtil videre det forsvar for ordningen, at kommunerne selv lægger megen vægt på at fastholde den.

Regeringen er af den opfattelse, at tiden nok er inde til at se nærmere på, hvad virkningerne over denne årrække har været af en bloktilskudsordning, hvor man har sagt: Hvad du sætter til på karrusellerne, tjener du ind på gyngerne.

Det kan godt være, det er rigtigt, at det er blevet mindre gennemskueligt, men det er en større sag, som jeg mener vi må tage fat på ved anden lejlighed.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 88: Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om statsgaranterede studielån. (Stipendium til ph.d.-studium indtil opnåelse af kandidatgrad m.v.).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 20/11 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lis Greibe (S):

Lovforslag nr. L 88 er dels en omlægning af de ph.d.-studerendes status, dels mindre ændringer af SU-loven.

Vedrørende de ph.d.-studerendes status havde vi den 11. januar 1996 to lovforslag til behandling, som var lappeløsninger på nogle af de problemer, der længe havde været påpeget i forbindelse med, at ph.d.-studerende med omlægningen i 1993-94 overgik fra lønmodtagerstatus til at blive modtagere af offentlig overførselsindkomst.

Jeg startede dengang min ordførertale med, at Rom ikke blev bygget på én dag, og at problemer ikke altid løses så hurtigt som ønskeligt. I dag kunne jeg næsten have lyst til at fortsætte: ... og Rom blev sandelig heller ikke bygget på to dage.

Jeg lagde dengang i min ordførertale vægt på, at vi behandlede midlertidige ændringer i lignings- og SU-lovene, og at vi i Socialdemokratiet forventede, at alle kræfter blev sat ind på i forhandling med AC at få en ændring af de ph.d.-studerendes status til en overenskomst-mæssig ansættelse som lønmodtagere.

Vi stillede os ikke tilfredse med, at undervisningsministeren »overvejede« at nå dette mål, men pointerede, at for os var skatteministerens